

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8,52100 Pula-Pola

Posl. br. P-717/2019-30

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli-Pola po sucu toga suda Danieli Subotić Biondić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice SLAVICE UDOVIČIĆ iz Pule, Tommaseova 4, OIB 34950455998, zastupane po punomoćnicama Leani Modrušan i Tei Tončić, odvjetnicama iz Pule, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., Magazinska cesta 69, 10000 Zagreb, OIB 53056966535, zastupanom po punomoćnicima u Odvjetničkom uredu Poldan, Gatar i dr., odvjetnicima iz Rijeke, radi ništetnosti, nakon zaključene glavne rasprave dana 27. travnja 2026., održane u prisutnosti zamjenice punomoćnice tužiteljice Dorotee Diminić, odvjetnice iz Labina i zamjenika punomoćnika tuženika Dorijana Lovrovića, odvjetničkog vježbenika iz Rijeke, te presude objavljene dana 28. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se ništetnom odredba o isključivoj mjesnoj nadležnost sadržana u čl.13. Ugovora o kreditu broj 118-50-3869470 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili dana 09.01.2007.god. a koja glasi:

« U slučaju spora nadležan je sud u mjestu sjedišta Kreditora. »

II Utvrđuje se ništetnom odredba o jednostranoj promjeni kamatne stope sadržana u odredbi čl.2. Ugovora o kreditu broj 118-50-3869470 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili dana 09.01.2007.god., a koje glase:

čl.2. «...promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora. »

pa stoga navedene odredbe ugovora kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

III Utvrđuju se ništetnim odredbe o nepoštenom ugovaranju valutne klauzule švicarskog franka sadržane u Ugovora o kreditu broj 118-50-3869470 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili dana 09.01.2007.god. a kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za valutu švicarskog franka, i to u odredbi

čl.1. koja glasi: « ... tečaju Kreditora na dan korištenja. »,

u odredbi čl.7. koje glase: « ... po srednjem tečaju Kreditora za CHF, važećem na dan dospijeca... »

« Uplate po kreditu valutiraju se s datumom odobrenja računa banke.»

pa stoga navedene odredbe ugovora kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

IV Nalaže se tuženiku da tužiteljici s osnova preplaćene kamate, u roku od 15 dana isplati iznos od 936,27 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja na taj iznos teče od 1. listopada 2015. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, za tri postotna poena, od 01.01.2023. do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena te od 30.12.2023. pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok se u preostalom dijelu zahtjev za isplatu zakonske zatezne kamate na dosuđeni iznos do 1. listopada 2015. odbija kao neosnovan.

V Nalaže se tuženiku da tužiteljici s osnove preplaćenog CHF tečaja, u roku od 15 dana isplati iznos od 2.185,02 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja na taj iznos teče od 1. listopada 2015. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, za tri postotna poena, od 01.01.2023. do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena te od 30.12.2023. pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok se u preostalom dijelu zahtjev za isplatu zakonske zatezne kamate na dosuđeni iznos do 1. listopada 2015. odbija kao neosnovan.

VI Nalaže se tuženiku da tužiteljici u roku od 15 dana isplati iznos od 896,12 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 01.10.2015. pa do 31.12.2022.god. po stopi propisanoj čl.29. st.2. ZOO-a koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01.01.2023.god. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

VII Nalaže se tuženiku da tužiteljici u roku od 15 dana isplati iznos od 20,34 eur. eur.

VIII Odbija se kao neosnovan dio tužbenog zahtjeva koji glasi:

" Utvrđuje se ništetnim Dodatak broj Konv-01/2016 Ugovoru o kreditu broj 118-503869470 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor zaključili dana 09.02.2016. godine."

IX Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi trošak parničnog postupka u iznosu od 1.853,16 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana 28. svibnja 2026. pa do isplate, sve po stopi propisanoj čl.29. st.2. Zakona o obveznim odnosima, koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

X Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadu parničnog troška u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je dana 09.01.2007.god. kao korisnik kredita sa tuženikom kao kreditorom sklopili Ugovor o kreditu broj 118-50-3869470, kojim ugovorom je tuženik odobrio tužitelju kredit u kunsnoj protuvrijednosti iznosa od 22.000,00 CHF. Ugovor sadrži ugovornu odredbu o mjesnoj nadležnosti suda prema sjedištu Banke (čl.13.), a koja odredba je po ocijeni tužitelja nepoštena i ništetna. Ugovor o kreditu sklopljen je na unaprijed formuliranom obrascu, sadržaj kojih odredbi unaprijed priprema banka. Parnične stranke nisu pojedinačno pregovarale o mjesnoj nadležnosti, te je banka odredbu o mjesnoj nadležnosti suda prema sjedištu Banke unijela u ugovor isključivo kako bi pogodovala sebi, obzirom se radi o sudu koji se nalazi u mjestu glavnog poslovanja tuženika. Sporna ugovorna odredba tužitelju na njegovu štetu uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, obzirom da tužitelju nameće dodatne financijske troškove u situaciji kada zaštitu svojih prava mora ostvarivati sudskim putem. Naposljetku, iz samog ugovora je razvidno da je ugovor solemniziran u Puli. Tužitelj ukazuje na brojne odluke Županijskih sudova u kojim odlukama je odredba kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta pružatelja usluge utvrđena nepoštenom i ništetnom - Županijski sud u Puli posl.br.GŽ-2099/2015 od 03.06.2016.god., Županijski sud u Splitu posl.br.GŽ Ovr-393/2018 od 4.05.2018.god., Županijski sud u Rijeci posl.br.GŽ-2054/2018, Županijski sud u Rijeci posl.br.GŽ-2066/2017, Županijski sud u Slavonskom Brodu posl.br.GŽ-136/2019 te Županijski sud u Vukovaru posl.br.GŽ-429/2018. Ugovor o kreditu sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi, a koja kamatna stopa je promjenjiva sukladno odluci banke-tuženika. U vrijeme zaključenja ugovora tužitelj i tuženik nisu pojedinačno pregovarali o promjenjivoj kamatnoj stopi, te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate. Od početka otplate kredita pa nadalje kamatna stopa se u nekoliko navrata povećavala što je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 13. lipnja 2014.god. u dijelu koji se odnosi na promjenjivu ugovorenu kamatnu stopu, utvrđeno je da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora korisnici kreditnih usluga

kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača. Navedenom odlukom pravomoćno je utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna odredba o redovnoj kamatnoj stopi ukoliko je ista promjenjiva prema jednostranoj odluci banke. Obzirom je predmetnim ugovorom o kreditu ugovoreno da se promjena redovne kamatne stope utvrđuje Odlukom banke, o čemu se u vrijeme zaključenja ugovora nije pojedinačno pregovaralo te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe temeljem kojih se promjena kamatne stope vršila jednostranom odlukom banke. Obzirom je ništetna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem jednostrane odluke banke sa učinkom ex tunc, to su bez pravnog učinka i sve odluke banke - tuženika o promjeni kamatne stope donesene tijekom trajanja kredita sa istim pravnim učinkom. Temeljem ugovora o kreditu banka je odobrila korisniku (tužitelju) kredit u kunsjoj protuvrijednosti iznosa od 22.000,00 CHF-a prema srednjem tečaju za CHF Raiffeisenbank Austria d.d. važećem na dan korištenja kredita. Ugovorom je ugovoreno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF Raiffeisenbank Austria d.d. važećem na dan dospijeća. Iz početnog plana otplate mjesečni anuitet tužitelja trebao je iznositi 162,18 CHF. U vrijeme zaključenja ugovora, prilikom ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, tuženik je propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti, kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja valute za koju je ugovor o kreditu vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Na dan sklapanja predmetnog ugovora (09.01.2007.god.) srednji tečaj CHF-a prema tečajnoj listi banke iznosio je 4,579777. Od početka otplate kredita pa nadalje tečajšvicarskog franka stalno se mijenjao i to na način da se povećavao, što je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta tužitelja. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-6632/17 od 14.06.2018.god., pravomoćno je utvrđeno da su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora banke kao trgovci nisu potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača, pa su takve odredbe ugovora ništetne. Dakle, navedenom odlukom pravomoćno je utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, obzirom banke nisu informirale potrošače o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka. Obzirom se predmetnim ugovorom o kreditu glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja ugovora nije bio informiran o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe ugovora o kreditu kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka. Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona

o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu dana 30. rujna 2015.godine sklapali su se anexi/dodaci uz osnovni ugovor o kreditu. Anexima/dodacima provedena je konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Za korisnika kredita to je značilo da se od zaključenja anexa/dodatka otplata njegovog kredita veže za valutnu klauzulu u EURu. Zatim, u cilju da se krediti koji su bili vezani uz CHF valutu izjednače s kreditima u EURO valuti, simulacijom kroz konverziju utvrdilo se da bi korisnik kredita bio u povoljnijoj situaciji da je njegov kredit od početka bio vezan uz EURO, temeljem čega je u velikom broju kredita utvrđena „preplata“ (dakle preplaćeni iznos u konverziji predstavlja razliku između simuliranog EURO kredita i stvarno otplaćenog CHF kredita). Ništetnost ugovornih odredbi djeluje ex tunc, dakle od trenutaka kada je ugovor sklopljen, stoga se ima smatrati da te ništetne ugovorne odredbe nisu niti sklopljene, tj. da pravno uopće ne postoje. To nadalje znači da u trenutku sklapanja Anexa/dodatka, u osnovnim ugovorima o kreditu valuta švicarskog franka više nije postojala, čime nestaje glavni razlog za sklapanje Anexa/dodatka - da krediti s valutnom klauzulom u CHF valuti konverzijom postanu krediti s valutnom klauzulom u EURu. Iz svega navedenog razvidno je da ništetnost odredbi osnovnog ugovora kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka, povlači sa sobom i ništetnost cijelog Anexa/dodatka. Dana 09.02.2016.god. tužitelj i tuženik zaključili su Dodatak broj Konv-01/2016 Ugovoru o kreditu broj: 118-50-3869470 kojim je utvrđena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EURO. U odredbi čl.4. i čl.5. Dodatka navedeno je da preostali iznos glavnice na dan 30.09.2015.god. iznosi 7.358,04 EURa, što u kunskoj protuvrijednosti iznosi 56.157,14 kn (prema tečaju EURa na dan 30.rujna 2015.god. koji je iznosio 7,632078). No, obzirom su ništetne ugovorne odredbe osnovnog ugovora o kreditu kojima se kamatna stopa mijenja jednostranom odlukom banke, te odredbe kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka (a ništetnost djeluje ex tunc), na dan 30.09.2015.god. prema početnom otplatnom planu preostala neotplaćena glavnica kredita iznosila je 10.889,24 CHFa, što u kunskoj protuvrijednosti (primjenom tečaja koji je bio važeći na dan zaključenja ugovora) iznosi 49.870,29 kn. Dakle, preostala neotplaćena glavnica kredita je manja nego što je prikazano u anexu ugovora. Obzirom da ništetnost ugovornih odredbi iz osnovnog ugovora o kreditu djeluje od trenutaka kada je ugovor sklopljen, te da u trenutku sklapanja predmetnog dodatka valuta švicarskog franka u osnovnom ugovoru o kreditu više nije postojala, u dodatku ugovora o kreditu netočno je prikazan iznos preostale neotplaćene glavnice kredita, a koji iznos predstavlja bitan sastojak anexa ugovora. Kako bi tužitelj ostvario pravo na punu restituciju svih neosnovano uplaćenih iznosa i nakon zaključenja predmetnog anexa, isti postavlja zahtjev na utvrđenje ništetnosti cijelog anexa ugovora o kreditu. Rješenjem Vrhovnog suda RH broj: Rev 2868/2018 od dana 12. veljače 2019. godine utvrđeno je da korisnici kredita koji su temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) zaključili dodatak ugovoru o kreditu, kojim dodatkom su obveze iz osnovnog ugovora izmjenjene u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice, ne znači da su isti izgubili pravni interes za utvrđenje da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne, već upravo suprotno da korisnik kredita imaju pravni interes i mogu tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga ostvarili eventualna prava za koja smatra da joj pripadaju - pravo na povrat novčanog iznosa. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014.god. te posl.br. PŽ-6632/17 od 14.06.2018.god., koja je donesena u postupku zaštite kolektivnih

interesa i prava potrošača a kojom se utvrđuje ništetnost odredbe ugovora o kreditu o jednostranoj promjeni kamatne stope, ništetnost odredbe ugovora o kreditu kojom se glavnica i anuiteti kredita veže za valutu švicarskog franka, obvezujuća je u pojedinačnim sudskim postupcima koje svaki korisnik kredita pokrene protiv banke. Sve opisane odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli protivni su kogentnim odredbama čl.81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, s time da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost (čl.87. Zakona o zaštiti potrošača). Sukladno odredbi čl.323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Prema mišljenju tužitelja u konkretnom slučaju radi utvrđenja visine preplaćenog iznosa treba se primijeniti početno ugovorena kamatna stopa, te srednji tečaj švicarskog franka koji je na dan sklapanja predmetnog ugovora bio važeći prema tečajnoj listi banke, obzirom su jedino navedeni parametri tužitelju bili poznati prilikom sklapanja ugovora. Obzirom je zbog nepoštenog ugovaranja ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita, te mjesečni anuiteti vežu za valutu švicarskog franka kao i način promjene kamatne stope, a što povlači sa sobom i ništetnost cijelog Anexa/dodatka, tužitelj smatra da je predmetni kredit u razdoblju do 31.12.2017.god. preplatio. Na svaki pojedino utvrđeni iznos dugovanja tužitelju pripada i zatezna kamata tekuća od dospijea svakog pojedinog iznosa do konačne isplate. Konačno uređenim tužbenim zahtjevom, podneskom od 03. ožujka 2026. (list 808-825 spisa) tužiteljica predlaže da sud donese presudu kako je pobliže opisano u izreci.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti kao neosnovan. Tuženik osporava i sve činjenične navode tužbe osim izričito priznatih. Navodi da je nesporno postojanje ugovornog odnosa između stranaka temeljem Ugovora o kreditu broj 118-50-3869470 i Dodatka broj KONV-01/2016 temeljem odredaba čl. 19. a. do 19. i Zakona o potrošačkom kreditiranju čime je provedena konverzija kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR. Tužiteljica tvrdi da su nepoštene i ništetne odredbe Ugovora prema kojoj je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica uz švicarski franak (dalje u tekstu: valutna klauzula) kao i članka Ugovora u dijelu u kojem je redovna kamata tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama tuženika (dalje u tekstu: klauzula o promjenjivoj kamatnoj stopi). Takav pogrešan zaključak tužiteljica izvodi na temelju sljedećih tvrdnji; Da je pravomoćnom i ovršnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, posl. br. P –1401/12 od dana 04. srpnja 2013. godine u dijelu u kojem je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ – 7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine utvrđeno da su ništetne i nepoštene ugovorne odredbe kojima je ugovorena kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima banke, da je pravomoćnom i ovršnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, posl. br. P –1401/12 od dana 04. srpnja 2013. godine u dijelu u kojem je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ – 6632/2017-10 od dana 14. lipnja 2018. godine utvrđeno da su ništetne i nepoštene ugovorne odredbe kojima je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Tužiteljica u bitnom ponavlja navode sudova iz gore navedenih presuda koje predstavlja kao osnovu tužbenog zahtjeva. Prvenstveno je potrebno naglasiti da se postupak u kojem su donesene gore citirane presude vodio radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača. U tom postupku, a što je razvidno iz same naravi postupka kao i obrazloženja citiranih presuda, sudovi nisu utvrđivali činjenice o kojima

ovisi eventualno utvrđenje ništetnosti u odnosu na pojedine potrošače odnosno pojedinačne ugovore o kreditu već su sudovi na apstraktnoj razini utvrđivali jesu li valutne klauzule i klauzule o promjenjivim kamatnim stopama nepoštene te posljedično tome ništetne. U svrhu potvrde navedenog, upućuje se na str. 54. obrazloženja presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ – 6632/17-10 od 14. lipnja 2018. godine gdje sud navodi: „Budući da se ovaj postupak vodi radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača, za ocjenu jesu li banke potrošačima objasnile razloge i iznijele točne i razumljive kriterije na temelju kojih prosječni potrošač može predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz spornih odredaba, odnosno za ocjenu jesu li sporne odredbe razumljive prosječnom potrošaču, mjerodavan je samo onaj dio predugovorne faze u kojem jepojedina banka komunicirala općenito sa svim potrošačima, banci nepoznatim i apstraktnim fizičkim osobama. Pravno su relevantne samo informacije emitirane svim potrošačima u razdoblju od objave oglasa kojim se daje prva informacija o mogućnostima kredita, pa tako i kredita s valutnom klauzulom u švicarskim francima, do nastanka pojedinačnog obveznopravnog odnosa između pojedine banke i određenog potrošača. Informacije koje su pojedini potrošači dobili tijekom pojedinačnih pregovora o sklapanju ponuđenog ugovora relevantne su samo za pojedinačni odnos između banke i određenog potrošača. Pojedini potrošači su od banaka u toj fazi mogli dobiti, a neki su možda su i dobili sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa su mogli donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće, no to ne znači da su time sporne odredbe postale razumljive prosječnom potrošaču.“ Dakle, iz samog obrazloženja citiranih presuda donesenih u postupku zaštite kolektivnih interesa i prava nedvojbeno proizlazi kako sudovi u tom postupku nisu utvrđivali one činjenice koje su važne za donošenje odluke u pojedinačnim sporovima odnosno one činjenice o kojima ovisi utvrđenje ništetnosti spornih ugovornih odredbi te potom eventualna osnovanost tužbenog zahtjeva za isplatu u ovom postupku. Slijedom navedenog, na tužiteljici je teret dokaza da su u konkretnom slučaju sporne ugovorne odredbe ništetne budući takvo utvrđenje notorno ne proizlazi iz citiranih presuda donesenih u postupku zaštite kolektivnih interesa i prava. Imajući na umu gore citirane odredbe 81. – 85. ZZP/03 prvenstveno je potrebno utvrditi jesu li sporne odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Ako jesu, tada uopće nije dopušteno utvrđivati jesu li poštene. Ako nisu, tada je potrebno provesti tzv. test poštenosti. U okviru provođenja testa poštenosti, a sukladno citiranim zakonskim odredbama, potrebno je utvrditi je li se o spornim odredbama pojedinačno pregovaralo te potom uzrokuju li te odredbe znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Prilikom provođenja takvog testa poštenosti, nije dovoljno samo cijiniti te konkretne sporne odredbe već je potrebno uzeti u obzir narav proizvoda ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe. U konkretnom slučaju to znači da je potrebno cijiniti i namjenu ugovora o kreditu, razloge sklapanja takvog ugovora o kreditu i sve druge opcije koje su bile na raspolaganju tužiteljici kao i vezane opće uvjete banke kao dio ugovora odnosno ugovornih odredbi. Odredba o valutnoj klauzuli sadržana u članku 1. i 7. Ugovora je jasna, uočljiva i razumljiva. Naime ista glasi: „1.Kunska protuvrijednost CHF 22.000,00....po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja“ i „7.Kredit se otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF, važećem na dan dospijeca, a prema otplatnom planu koji će biti uručen korisniku kredita po isplati kredita...“. Iz citiranih odredbi notorno proizlazi da je predmetna odredba tužiteljici bila jasna, lako

uočljiva i razumljiva. Naime, iz članka 1. Ugovora nesporno proizlazi da će se tužiteljici isplatiti iznos od 22.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti dok je u članku 7. Ugovora ugovoreno i jasno te razumljivo obrazloženo da će tužiteljica kredit vraćati u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za Kreditora za CHF. Tužiteljici je na taj način već u samoj odredbi ugovora obrazloženo te joj je moralo biti jasno da visina anuiteta ovisi o srednjem tečaju tuženika na dan dospijeca buduću je tako izričito ugovoreno. Ujedno je tužiteljici kod zaključenja ugovora predan i otplatni plan gdje su opet anuiteti izraženi u valuti CHF te je na svakoj stranici otplatnog plana naznačeno da se imaju plaćati po srednjem tečaju tuženika na dan plaćanja. Štoviše, na svakoj stranici otplatnog plana podebljanim slovima naglašeno je: „Informaciju o važećim tečajevima valuta na dan možete dobiti korištenjem usluga telefonskog servisa RBA DIREKT pozivom telefonskog broja: 062/62-62-62.“ Dakle, već iz toga proizlazi da je tuženik tužiteljicu izričito i pisano upozorio na mogućnost promjene valute na dan dospijeca te shodno tome i promjeni visine anuiteta te osigurao pravodobno obavješćavanje o navedenom. Tužiteljici je svakako već temeljem jasne, uočljive i razumljive odredbe o valutnoj klauzuli, kako je gore obrazloženo, bio jasan značaj valutne klauzule mogućnost kao i posljedice povećanja istoga. Međutim, tužiteljici su i prije i prilikom zaključenja ugovora obrazložene posljedice i rizike vezanja kredita uz valutu CHF. Svakako je potrebno za naglasiti da u trenutku zaključenja predmetnog Ugovora, postojanje valutne klauzule nije bila nikakva novina, pa su rizici vezanja kredita uz bilo koju valutu pa tako i CHF bili općepoznati. Nadalje, predmetni Ugovor je solemniziran od strane javnog bilježnika. Odredbom članka 57. Zakona o javnom bilježništvu (Narodne novine 78/1993, 29/1994, 162/1998) propisano je: „Pri sastavljanju javnobilježničkog akta javni bilježnik mora, ako je to moguće, ispitati da li su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i sklapanje posla, objasniti strankama smisao i posljedice posla i uvjeriti se o njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji. Javni bilježnik će izjave sudionika potpuno jasno i određeno sastaviti pismeno i onda sam pročitati strankama i neposrednim pitanjima uvjeriti se da li sadržaj javnobilježničkog akta odgovara volji stranaka. Prilozi će se uvijek pročitati, osim ako se stranke ne odreknu tog prava i izjave da su upoznate s njihovim sadržajem, što mora biti utvrđeno u javnobilježničkom aktu.“ Imajući na umu citiranu odredbu Zakona o javnom bilježništvu kao i činjenicu da je predmetni Ugovor solemniziran, to je nedvojbeno da je solemnizacijom javni bilježnik potvrdio da je ugovornim stranama ugovor jasan i razumljiv te da odražava njihovu pravu volju. Konačno je glede ovog elementa procjene nepoštenosti ugovorne odredbe potrebno naglasiti da niti tužiteljica niti tuženik nisu mogli niti bi ikada objektivno mogli znati točne ukupne troškove kredita s osnove promjena tečaja valute buduću nije moguće unaprijed znati kretanja vrijednosti valute. Ono što je jedino važno jest da je tužiteljici bilo poznato odnosno nije moglo ostati nepoznato da su sve valute podložne promjenama te da će se shodno tome mijenjati i troškovi kredita. Isto tako važno je naglasiti da su promjene valute mogle ići i na način da je vrijednost CHF padala u odnosu na kunu pa da je tužiteljica u tom slučaju bila dužna vratiti čak manje nego što je primio. Stoga sud prilikom ocjene nepoštenosti mora imati na umu i bi li u tom slučaju ocijenio takvu odredbu nepoštenom i shodno tome ništetnom? Slijedom svega navedenog, notorno je da je tužiteljici sporna odredba bila jasna, razumljiva i lako uočljiva pa slijedom toga nije dopušteno ocjenjivati njezinu nepoštenost sukladno čl. 99. ZZP-a. Kod tuženika je uvijek moguće pojedinačno pregovaranje o valutnoj klauzuli buduću tuženik nudi više opcija, a zatim klijent, ovisno o svojoj kreditnoj sposobnosti bira jednu od ponuđenih opcija. Valutna klauzula ne uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a nije niti suprotna načelu savjesnosti i poštenja. Prvenstveno je potrebno imati na umu

važnu činjenicu da je valutna klauzula ugovorena kao dvostrana klauzula koja prati kretanje valute CHF u odnosu na hrvatsku kunu. Dakle, u slučaju da je vrijednost valute CHF u odnosu na hrvatsku kunu padala, to bi tužiteljica morala vratiti manji iznos kredita. Već iz toga jasno proizlazi da sama ugovorna odredba ne uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača pa da shodno tome nije nepoštena. Tužiteljica je zbog povećanja vrijednosti valute CHF u odnosu na hrvatsku kunu bila dužna vratiti povećane iznose anuiteta u odnosu na početno utvrđen otplatni plan, no isto tako, u slučaju smanjenja vrijednosti valute bila bi dužna vratiti smanjene iznose anuiteta u odnosu na početno utvrđen otplatni plan. Navedeno je bitno za ocjenu postojanja ravnoteže u pravima i obvezama ugovornim strana. Činjenica da je došlo do povećanja vrijednosti CHF u odnosu na ostale svjetske valute nije se mogla predvidjeti u trenutku zaključenja Ugovora, a uzrok tome se ne nalazi u postupanju tuženika niti je tuženik ostvario ikakav dodatan profit imajući na umu da je i sam zadužen u istoj valuti što je utvrđeno u kolektivnom sporu. Ukazuje se posebni na članak 9. Ugovora o kreditu kojim je ugovoreno: „Kreditor može, u tijeku redovne otplate kredita, na pisani zahtjev korisnika kredita koji uredno ispunjava sve obveze po ugovoru o kreditu, izvršiti konverziju obveze Korisnika kredita po ovom ugovoru izražene u CHF u EUR.“ Dakle, tužiteljica i korisnik kredita imali su pravo bilo kada, tijekom uredne otplate kredita zatražiti konverziju, ako su smatrali postojeću valutnu klauzulu u CHF nepovoljnima. Imajući na umu definiciju načela savjesnosti i poštenja kao i sve činjenice gore iznesene notorno je da je tuženik postupao sukladno predmetnom načelu. Upravo je tužiteljica ta koja postupa protivno načelu savjesnosti i poštenja kada je prvo zaključila ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, a zatim od zaključenja ugovora 2007. godine do konverzije na temelju zakona (2016. godine) nije tražila konverziju kredita iako je na to imala pravo te tek sada podnosi tužbu tražeći utvrđenje ništetnosti. Tužiteljica tvrdi da je nepoštena i ništetna odredba Ugovora u dijelu u kojem je redovna kamata tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama tuženika (dalje u tekstu: klauzula o promjenjivoj kamatnoj stopi). Predmetna odredba je jasna, razumljiva i lako uočljiva pa shodno tome nije dopušteno ocjenjivati njezinu nepoštenost. Naime, nalazi se u članku 2. (drugom) Ugovora te u istoj stoji: „godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora.“ Glede razumljivosti predmetne odredbe tužitelji naglašavaju se sljedeće činjenice; Odredba je gramatički jasna i razumljiva te je uočljiva, odnosno nema ništa dvojbeno ili sporno u pojmu „promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora). Tuženik je tužiteljici objasnio posljedice ugovaranja promjenjive kamatne stope. Tužiteljica je svakako kao informiran, razumno pažljiv i razborit potrošač mogla shvatiti značenje promjenjivosti kamatne stope. Važno je za naglasiti da u kolektivnom sporu nije utvrđeno da bi promjenjive kamatne stope bile ništetne. Sporne su bile samo promjene kamatnih stopa sukladno Odluci banke ukoliko nisu bili jasni kriteriji tj. parametri za promjenu kamatne stope. Odredbom članka 2. i 10. Ugovora tužiteljica je pristala da se na sve što nije regulirano tim Ugovorom primjenjuju opći akti banke kojim je regulirano kreditiranje građana sa svim njihovim izmjenama i dopunama donesenim za vrijeme trajanja tog Ugovora. Stoga je na tužiteljici teret dokaza da su u konkretnom slučaju nepoštene i ništetne odredbe Odluka banke kao i drugih općih akata banke temeljem kojih je mijenjana visina kamatne stope. Tuženik je pošteno i savjesno donosio Odluke o promjenama kamatnih stopa te je o svakoj promjeni obavijestio tužiteljicu, a tužiteljica nikada nije imala prigovora odnosno primjedbi na takve promjene te je očito s istima bila suglasna. Navedeno nije osporeno niti u tužbi. Tuženik je mijenjao kamatne stope samo onda kada je za to imao opravdani razlog, te sukladno načelu savjesnosti i poštenja i zabrane zlouporabe prava. Sukladno

tada važećim Općim uvjetima poslovanja sa stanovništvom, u toč. VI propisano je opće načelo da banka visinu kamatnih stopa određuje u zavisnosti od tekućih tržišnih prilika, cijene novaca i kapitala na domaćem i inozemnim tržištima. Kriteriji za utvrđivanje promjene kamatnih stopa detaljno su razrađeni u Načelima za utvrđivanje promjena kamatnih stopa i Pravilniku o obračunu kamata i naknada. Upravo je temeljem tih Općih uvjeta i akata tuženika potrebno ocijeniti opravdanost i poštenost tuženika glede promjene kamatnih stopa. U trenutku zaključenja i ispunjenja ugovora nije bio na snazi Zakon o potrošačkom kreditiranju (NN 112/12) koji je čl. 11. a. st. 2. propisuje: „Parametri iz stavka 1. ovoga članka mogu biti referentna kamatna stopa (npr. EURIBOR, LIBOR), indeks potrošačkih cijena, premija na kreditni rizik Republike Hrvatske i slični parametri čija promjena ne ovisi o volji jedne ugovorne strane.“ Unatoč tome što u spornom razdoblju predmetni zakon nije bio na snazi, tuženik je mijenjao kamatnu stopu upravo sukladno promjenama predmetnih tržišnih parametara. Naglašava se da je tuženik postupio sukladno izmijenjenoj odredbi članka 11.a st. 5. ZPK (NN 143/13) te je smanjio kamatnu stopu na način da je od 01. siječnja 2014. godine iznosila 3,23 %. Također se ponavlja, da su tužitelju sve odredbe ugovora pa tako i odredba ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi kao i parametri o kojima ovisi promjena kamatne stope bili obrazloženi. Konačno, odredbom članka 83 ZZP/03 propisano je: „Prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, s obzirom na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor.“ Prilikom toga svakako treba imati na umu i definiciju prosječnog potrošača kojeg uvodi praksa Suda EU, te koja prosječnog potrošača definira kao osobu koja je „razumno dobro informirana, razumno pažljiva i oprezna“. Tužiteljica je svakako kao razumno dobro informiran, razumno pažljiv i oprezan potrošač mogla razumjeti i shvatiti značenje i promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, a čiji uvjeti su joj obrazloženi prilikom zaključenja ugovora o kreditu. Tužiteljica je svjesno preuzela rizik povećanja kamatne stope, koja je kasnije mogla biti manja ili veća, sukladno parametrima prema kojima se ona određuje. Tužiteljica je svjesno preuzela i rizik promjene tečaja koji je kasnije mogao biti manji ili veći. Tužiteljica traži utvrđenje ništetnosti Dodatka br. Konv-01/2016 Ugovora o kreditu br. 118-50-3869470 od 09. veljače 2016. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske, u oglednom postupku u rješenju posl. br. Gos 1/2019-36 od 04. ožujka 2020. godine zauzeo obvezujući pravni stav: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15.) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“ Slijedom navedenog, bez potrebe daljnjeg raspravljanja, notorno je da je tužbeni zahtjev usmjeren na utvrđenje ništetnosti Dodatka ugovoru o kreditu kojim je provedena konverzija u cijelosti neosnovan, a sve kada bi u konkretnom slučaju i bili osnovani tužbeni zahtjevi usmjereni na utvrđenje ništetnosti spornih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi. Tuženik stoga predlaže o tom dijelu tužbenog zahtjeva donijeti meritornu odluku (djelomičnu presudu) kojom se tužbeni zahtjev odbija te se nalaže tužiteljici da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećano za zakonske zatezne kamate koje na taj iznos teku od dana presuđenja pa do isplate, sve u roku od 15 dana. Napominje se da tužiteljica nije odredila vrijednost predmeta spora glede tužbenog zahtjeva koji se odnosi na utvrđenje ništetnosti Dodatka br. Konv- 01/2016 Ugovora o kreditu br. 118-50-3869470 od 09. veljače 2016. godine kojim je provedena konverzija kredita pa se predlaže sudu postupiti sukladno čl. 40. st. 4. ZPP-a u svrhu utvrđenja pravilnosti visine troškova koje potražuje tužitelj,

a koji su odmjereni sukladno vrijednosti predmeta spora za sve tužbene zahtjeve po izjavi tužiteljice. Dakle, tuženik potražuje sljedeći trošak nastao u odnosu na neosnovani tužbeni zahtjev koji se odnosi na utvrđenje ništetnosti Dodatka br. Konv-01/2016 Ugovora o kreditu br. 118-50-3869470 od 09. veljače 2016. godine, a kojim je provedena konverzija kredita i to ukoliko sud bude donio djelomičnu presudu prije nastanka dodatnih troškova. Tuženik osporava pravo tužiteljice na potraživanje bilokakve isplate. Kod ocjene visine tužbenog zahtjeva, potrebno je imati na umu da su stranke zaključile Dodatak broj KONV-01/2016 temeljem odredaba čl. 19. a. do 19. i Zakona o potrošačkom kreditiranju čime je provedena konverzija kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR. Provedenom konverzijom je početno odobrena glavnica kredita s valutnom klauzulom u CHF preračunata u protuvrijednost EUR prema srednjem tečaju na dan isplate kredita te su umjestougovorenih kamatnih stopa za kredit uz valutnu klauzulu u CHF obračunate kamatne stope koje su primjenjivane na kredite iste vrste i trajanja s valutnom klauzulom u EUR. Konverzijom kredita prestala je novčana obveza tužitelja prema tuženiku u odnosu na dio glavnice u visini od 2.826,25 EUR te je utvrđena preplata u iznosu od 7.484,21 kn. Sve uplate koje su izvršene tijekom trajanja ugovora za potrebe konverzije preračunate su u protuvrijednost EUR po srednjem tečaju na dan uplate te su primljenim uplatama podmirene mjesečne obveze po novom otplatnom planu. Sve uplate koje su izvršene tijekom trajanja ugovora za potrebe konverzije preračunate su u protuvrijednost EUR po srednjem tečaju na dan uplate te su primljenim uplatama podmirene mjesečne obveze po novom otplatnom planu. Tuženik izričito osporava da bi sporne odredbe ugovora o kreditu (valutna klauzula i promjenjiva kamatna stopa) u bilo kojem dijelu bile ništetne. Sve i kada bi se hipotetski utvrdila ništetnost ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi u dijelu u kojem je ista promjenjiva sukladno odlukama tuženika kao i valutne klauzule notorno je da potrošači koji su proveli konverziju ne mogu osnovano tražiti nikakvu isplatu glede uplata s osnove promjene tečaja valute ili promjene visine kamatne stope po osnovnom ugovoru kada su sve uplate sporazumno uračunate u konverziji prema uvjetima za kredit u EUR. U tom smislu ide i pravomoćna sudska praksa: „Međutim, obzirom je između stranaka predmet ugovora o kreditu Aneksom ugovoren na drugačiji način no što je ugovoren osnovnim ugovorom i to s učincima od dana sklapanja Ugovora o kreditu, tužitelj nema pravo potraživati isplatu temeljem osnovnog ugovora, a iz tog razloga niti presude iz postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača ne mogu predstavljati pravni temelj za utuženo potraživanje.“ Međutim, postoji potreba i dodatnog opravdanja predmetnog stava, a sve obzirom na stavove Vrhovnog suda Republike Hrvatske iznesenih u obrazloženju odluke posl. br. Gos 1/2019-36 od 04. ožujka 2020. godine. Prvenstveno se citiraju utvrđenja prof. dr. sc. Siniše Petrovića i Doc. dr. sc. Tomislava Jakšića iz stručnog članka „Ključna aktualna pitanja odnosa iz ugovora o kreditu u švicarskim francima i analiza stajališta sudske prakse“ kojem navode: „Prema pravilima obveznog prava, kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi.“ „U slučaju konverzije kredita u CHF u odgovarajući kredit u EUR, ugovorne strane sklapanjem odgovarajućeg aneksa ugovoru o kreditu ili sklapanjem novog ugovora o kreditu stvaraju pravnu osnovu za zadržavanje plaćanja učinjenih s naslova možebitno ništetnih odredaba prvotnog ugovora o kreditu.“ „U tom pogledu valja naglasiti, kako je prethodno izloženo, da konverzija ne podrazumijeva samo promjenu valute ugovora o kreditu, nego obuhvaća i sve uplaćene uplate obroka s naslova ugovora o kreditu u

CHF (uplate glavnica i kamata). Nakon konverzije takvim se uplatama koristi radi namirenja postojećih i budućih obroka koji su utvrđeni novim otplatnim planom koji zamjenjuje prethodni otplatni plan za kredit u CHF.“ „Hipotetski gledano, uzme li se da su takva plaćanja zaista učinjena bez ikakve pravne osnove ili opravdanja (npr. zbog ništetnosti mjerodavnih odredbi ugovora o kreditu u CHF) to ne sprječava ugovorne strane da naknadno stvore pravnu osnovu ili dadu opravdanje takvim prethodno učinjenim plaćanjima. Tada više nema mjesta vraćanju ispunjenog primjenom pravila o stjecanju bez osnove jer su strane vlastitim izborom uklonile ključnu pretpostavku za ostvarenje tog zahtjeva – izostanak pravne osnove.“ Upravo navedene pravne stavove iznosi i tuženik od početka ovog postupka, a iste potvrđuje i VSRH u oglednom postupku; Konverzija je provedena na način da se položaj potrošača izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR. Banke su bile dužne ponuditi konverziju u skladu sa ZID ZPK-a, a potrošač je na temelju slobodne volje bio ovlašten odlučiti hoće li pristati na konverziju ili neće. „Dakle, u odnosu na postavljeno pitanje treba pojasniti da se u predmetnom slučaju ne može primijeniti pravilo općeg obveznog prava o tome da je obnova (novacija) bez učinka ako je prijašnja obveza ništetna ili ugašena, u prvom redu jer prisilni propis čl. 19. e. ZID ZPK, a kako je već prethodno rečeno, govori o tome da ako potrošač ne prihvati konverziju, odnosno ne sklopi sporazum, otplata kredita se nastavlja prema važećim ugovorenim uvjetima, a sukladno odredbama ovog Zakona, a drugo, taj sporazum bez obzira je li sklopljen u formi tzv. Dodatka – aneksa ili ugovora, predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu ocijenjenom suglasnim s Ustavom Republike Hrvatske.“ U konkretnom slučaju činjenice su sljedeće: Tužiteljica nije morala pristati na konverziju, tuženik je imao zakonsku obvezu odnosno morao je ponuditi konverziju, međutim, tužiteljica je nije bila obvezna prihvatiti. Tužiteljica nije imala primjedbi, prihvatila je izračun i ponudu konverzije i Dodatak ugovoru o kreditu je zaključen te proizvodi pravne učinke. Konverzijom su ugovorne strane stvorile potpuno novu pravnu osnovu temeljem kojeg su se tužiteljica dobrovoljno, svojom voljom i tuženik sukladno zakonskoj obvezi suglasili pod kojim uvjetima, uz koju valutnu klauzulu i uz koju kamatnu stopu će iskoristiti sve do tada uplaćene novčane svote! Konverzijom su ugovorne strane trajno, konačno, jasno, transparentno uredile svoj pravni odnos u pogledu apsolutno svih uplata koje su izvršene po osnovnom ugovoru što nedvojbeno onemogućuje tužitelja da sada potražuje bilo kakve „preplate“. Tuženik je konverziju proveo u cijelosti sukladno zakonu. Sukladno članku 19. d. ZID ZPK/15 tuženik je bio dužan pribaviti mišljenje neovisnog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator konverzije izrađen u skladu s načinom izračuna propisanim člankom 19. c. ZID ZPK/15 te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prema tome, na strani banke postoji zakonska presumpcija da je izračun izvršen u skladu sa zakonom budući se konverziji nije moglo ni pristupiti bez potvrde neovisnog revizora i njegove objave na mrežnim stranicama. U privitku se opreza radi dostavlja izvješće ovlaštenog revizora. Ukazuje se i na recentnu sudsku praksu nakon donošenja odluke VSRH u oglednom sporu. Nakon rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. br. Gos – 1/2019-36 uslijedile su sljedeće odluke; Županijski sud u Puli tako je dana 20. ožujka 2020. godine donio presudu posl. br. GŽ – 925/2017-2 kojim se potvrđuje prvostupanjska presuda kojom je odbijen tužbeni zahtjev i to pozivom na utvrđenja VSRH iz rješenja posl. br. Gos 1/2019-36 od 04. ožujka 2020. godine uz sljedeće obrazloženje: „Obzirom tužiteljica više nema osnove za zahtjev za isplatu na ime više uplaćenih kamata u dotadašnjoj otplati kredita, kako je otplaćivan do konverzije obzirom je izvršena konverzija, time je i sklopljenim Sporazumom postignuta izvansudska nagodba o iznosu preplate...“ (Prilaže se presuda Županijskog suda u Puli, posl. br. GŽ –

925/2017-2 od 20. ožujka 2020. godine.). Županijski sud u Sisku je dana 08. svibnja 2020. godine donio presudu kojom je potvrdio presudu Općinskog građanskog suda u Zagrebu, posl. br. P – 3881/2015-18 od 14. veljače 2017. godine kojom je odbijen tužbeni zahtjev uz obrazloženje: „Dodatkom ugovora o kreditu stranke su suglasno ugovorile da se obveza tužiteljice iz ugovora o kreditu smanji za iznos razlike između iznosa plaćenog tuženici sukladno odredbama ugovora o kreditu, uključujući i odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi, te iznosa koji je tužiteljica dužna platiti prema konvertiranom kreditu, da to smanjenje iznosi 31.027,77 EUR te je ugovorena fiksna kamatna stopa u visini od 4,55 % godišnje....“ (Prilaže se presuda Županijskog suda u Sisku, posl. br. GŽ – 604/2017-8 od 08. svibnja 2020. godine i presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu, posl. br. P – 3881/2015 od 14. veljače 2017..). Županijski sud u Karlovcu, Stalna služba u Gospiću je dana 28. travnja 2020. godine donio presudu kojom je pravomoćno odbijen tužbeni zahtjev uz obrazloženje: „Navedenim Sporazumom nije izričito navedeno da tužitelj više nema nikakvih potraživanja prema tuženiku s osnova do tada uplaćenog iznosa, međutim, obzirom da je navedeni Sporazum sklopljen i da je tužitelj pristao na navedenu konverziju, posljedično tome za zaključiti je da je time pristao i da se sav uplaćeni iznos iskoristi na način propisan odredbama ZPK-a....“ (Prilaže se presuda Županijskog suda u Karlovcu, Stalne službe u Gospiću, posl. br. GŽ – 73/2019-5 od 28. travnja 2020. godine). Županijski sud u Dubrovniku donio je dana 29. travnja 2020. godine presudu kojom je pravomoćno odbijen tužbeni zahtjev uz obrazloženje: „Stoga je netočan zaključak prvostupanjskog suda da više plaćena kamata iz ugovora o kreditu predstavlja stečeno bez osnove, dakle izvanugovorni odnos, koji nema nikakve veze s ugovornim odnosom stranaka, jer taj sporazum ugovornih stranaka, nazvan dodatkom ugovora, predstavlja novu pravnu osnovu među ugovornim, a sada parničnim strankama, koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu - ZIDZPK. Za dodati je i da je navedeni prisilni propis, u postupku pred U. sudom R. H., ocijenjen suglasnim s U. R. H...“ (Prilaže se presuda Županijskog suda u Dubrovniku, posl. br. GŽ 802/2018-5 od 29. travnja 2020. godine). Slijedom navedenog, nakon donošenja odluke VSRH u oglednom postupku uslijedila je jedinstvena sudska praksa viših sudova u pogledu neosnovanosti tužbenih zahtjeva korisnika kredita koji su proveli konverziju. Naprijed navedeni viši sudovi pridružili su se pravilnim ranijim stavovima Županijskog suda u Varaždinu (GŽ – 1654/2017), Županijskog suda u Splitu (GŽ – 2460/2017) i Županijskog suda u Osijeku (GŽ – 1657/2016). Dakle, tužiteljica nema pravo ni na kakvu isplatu sve i kada bi se hipotetski utvrdila ništetnost spornih odredbi Ugovora o kreditu pa je stoga u cijelosti neosnovan i tužbeni zahtjev na isplatu. Tužiteljica također nema pravo na isplatu nakon zaključene konverzije. Imajući na umu da je Dodatak Ugovoru o kreditu valjan u cijelosti to je notorno da je bez potrebe daljnjih obrazlaganja u potpunosti neosnovan tužbeni zahtjev na isplatu u dijelu koji se odnosi na razdoblje nakon provedbe konverzije. Naime, od tada je tužiteljica vršila uplate na način kako je to ugovoreno samim Dodatkom, a ne više temeljem uvjeta iz osnovnog ugovora o kreditu. Podredno i hipotetski, ukoliko bi sud ustanovio da tužiteljica i ima pravo na kakvu isplatu, a imajući na umu provedene konverzije ukazuje se posebno kako slijedi. Oспорава se izračun visine tužbenog zahtjeva. U odnosu na posljedice eventualne ništetnosti dijela ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi tužitelj nema pravo zahtijevati isplatu utuženog iznosa na način da se predmnjeva da je između stranaka za cijelo vrijeme trajanja ugovora o kreditu ugovorena fiksna kamatna stopa. Nesporo je da su stranke ugovorile promjenjivu kamatnu stopu, a praznina u ugovoru koja nastaje eventualnim utvrđenjem ništetnosti dijela odredbe koji se odnosi na način promjene kamatne stope treba se ispuniti teleološkim tumačenjem ugovora, vezanih općih akata tuženika kao

sastavnih dijelova ugovora i u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu postojeće zakonske regulative. Usvajanjem ovakvog tužbenog zahtjeva implicira se primjena fiksne kamatne stope, što posljedično označava neopravdano utvrđenje ništetnosti cijele odredbe članka 2. Ugovora o kreditu, a što za krajnju posljedicu ima da se za potrebe izračuna visine tužbenog zahtjeva ne može primijeniti niti početna kamatna stopa od 3,95 % godišnje jer je ona bila ponuđena samo za ugovore o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom. Dakle, za pravilno utvrđenje visine tužbenog zahtjeva, a ukoliko je ništetan dio odredbe o načinu promjene kamatne stope tada je na tužitelju bio teret dokaza da preciznim parametrima (LIBOR za CHF, CDS za RH i trošak regulacije) dopuni ugovornu odredbu o kamatnoj stopi, pa bi se tek tada eventualno stvorile pretpostavke za odlučivanje o tome je li se uopće i za koji iznos tuženik zaista neosnovano obogatio obračunavajući kamatnu stopu po vlastitim odlukama suprotno načelu savjesnosti i poštenja i na štetu tužitelja. Međutim, sve i da postoje bilo kakve preplate, te preplate su i dalje uplate i sporazumno su uračunate u konverziji, sve kako je prethodno izneseno. Ponovno, podredno i hipotetski, ukoliko bi sud ustanovio da tužitelj i ima pravo na kakvu isplatu, a imajući na umu provedene konverzije ukazuje se posebno kako slijedi. U cijelosti se osporava pravo na potraživanje s osnove tijeka kamata. Sve kada bi se hipotetski utvrdila ništetnost ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi u dijelu u kojem je ista promjenjiva sukladno odlukama tuženika kao i valutne klauzule, tužitelju ne pripadaju zakonske zatezne kamate kako je to zatražio u tužbi. Tuženik nije bio nepošten budući da je isti postupao u cijelosti u skladu s tada važećim zakonskim odredbama, u skladu s ugovorom, s općim uvjetima tuženika kao sastavnim dijelom ugovora te je u konačnici kamatnu stopu prilagođavao tržišnim parametrima koji ne ovise o njegovoj volji, a sve kako je naprijed detaljno obrazloženo. Isto se odnosi i na promjenu tečaja valute budući je isti mijenjan zbog okolnosti na koje tuženik nije utjecao niti je mogao utjecati. Tuženik ističe prigovor zastare potraživanja. Slijedom svega navedenog, predlaže se odbiti tužbu i sve tužbene zahtjeve te naložiti tužiteljici da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećano za zakonske zatezne kamate koje na taj iznos teku od dana presuđenja do isplate.

3. U dokaznom postupku izvršen je uvid u ugovor o kreditu (list 7 -9), dodatak ugovoru o kreditu i otplatni plan (list 10-17), tečajne liste (list 18-19), dopise i otplatni plan sa dokumentacijom (list 81-117), pravilnik i obračune naknada (list 118-583), sudske odluke i pravna mišljenja (list 584-683), proveden je dokaz saslušanjem tužiteljice (list 721-723), provedeno je vještačenje po vještaku financijske struke Marinu Rameša (list 736-795) te je izvršen uvid u svu ostalu dokumentaciju koja prileži spisu.

4. Temeljem tako provedenog dokaznog postupka sud nalazi tužbeni zahtjev tužiteljice **djelomično osnovanim**.

5. Između parničnih stranaka nije sporno da je tužitelj kao korisnik kredita sa tuženikom kao kreditorom zaključio dana 09.01.2007. Ugovor o kreditu broj 118-50-3869470, kojim ugovorom je tuženik odobrio tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 22.000,00 CHF. Nije sporno da Ugovor sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi, a koja kamatna stopa je promjenjiva sukladno odluci banke-tuženika, kao i da je ugovorena je valutna klauzula u CHF. Nadalje nije sporno da su stranke zaključile i Dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/2015, u nastavku ZID ZPK/15).

6. Sporno je primjenjuje li se na konkretan slučaj pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 od 04. srpnja 2013., i to u odnosu na nišetnost odredbi o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi promjenjivoj odlukom banke. Nadalje je sporno da li je nastupila zastara potraživanja. Sporno je i pitanje, s obzirom da se radi o konvertiranom kreditu, da li tužitelj koji je izvršio konverziju sada ima osnove tražiti utvrđenje nišetnosti odredbi Ugovora o kreditu i isplatu preplaćenih iznosa.

7. Valja napomenuti da je sud dopustio preinaku tužbenog zahtjeva učinjenu podneskom od 03. ožujka 2026. jer je tužitelj zahtjev konačno postavio nakon provedenog vještačenja a isto je prema stajalištu suda svrsishodno za konačno razrješenje međusobnih odnosa stranaka. Pritom se pojašnjava da tužbeni zahtjev kako je postavljen kao eventualni zahtjev ne predstavlja eventualnu kumulaciju, budući da se radi o istom zahtjevu, samo s drugačijim tijekom zateznih kamata pa je sud prihvatio osnovni zahtjev osim u dijelu zakonskih zateznih kamata koje je tužiteljica potraživala za razdoblje prije 30. rujna 2015. u kojem dijelu je zahtjev odbijen (u točkama IV i V izreke) što će sve u nastavku biti obrazloženo.

8. Prije svega nišetna je odredba predmetnog Ugovora o kreditu o isključivoj mjesnoj nadležnosti sadržana u čl. 13. Ugovora, jer kako je ugovor sklopljen među strankama potrošački ugovor valja primijeniti Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 113/09, 78/12, 56/13 i 41/14, dalje: ZZP) koji je usklađen s pravnim aktima Europske unije, među ostalim s Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima koje se protive načelu savjesti i poštenja (nepoštenim odredbama) čl. 1.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača, („Narodne novine“ br. 78/12, dalje ZIDZZP). Već za vrijeme pregovora o pristupanju preuzeta je obveza prihvaćanja pravne stečevine Europske unije i Ugovorom o pristupanju Republika Hrvatska se obvezala primjenjivati propise Europske unije te ih implementirati u svoje propise. Osim toga, obveza je sudova da prate europsku sudsku praksu, tako i presudu Suda Europske unije u predmetu Oceano Grupo Editorial SA i Salvat Editores SA v Rocio Murciano Quintero i drugi, kojom je utvrđena obveza nacionalnih sudova da ex offo ispituju nepoštenost spornih odredbi bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama. U toj je odluci sud zaključio da se prorogacijska klauzula u potrošačkom ugovoru, kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta prodavatelja ili pružatelja usluga, treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. Direktive ako su ispunjene temeljne pretpostavke: da se o njoj nije posebno pregovaralo te da suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Odredbom čl. 96. ZZP-a propisano je kako se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (st.1.), a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca (st.2.), dok odredba čl. 102. ZZP propisuje da je nepoštena ugovorna odredba nišetna. Kao što je i naprijed navedeno da bi se neka ugovorna odredba mogla ocijeniti nepoštenom, ona mora biti protivna načelu savjesnosti i poštenja jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo i uzrokovala je znatnu neravnotežu u stranačkim pravima i obvezama. U konkretnom slučaju ugovornu odredbu o mjesnoj nadležnosti suda je

formulirao unaprijed tuženik, kao trgovac, jer je sklopljena na unaprijed formuliranom obrascu, a o toj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo. Ugovaranjem nadležnosti suda njegovog sjedišta tuženik ostvaruje pogodnost bitno manjih troškova u odnosu na prednika tužitelja kao korisnika kredita, što bi za tužitelja izazvalo visoke troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu u položaju ugovornih strana. Kako iz svih utvrđenih okolnosti proizlazi da u konkretnoj situaciji ugovorna odredba o mjesnoj nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu, ona je u smislu čl. 96. ZZP ništetna pa kako tuženik ima poslovnu jedinicu u Puli nadležnost prvostupanjskog suda postoji na temelju odredbe čl. 59. ZZP, kojom je propisano da je u sporovima protiv pravne osobe koja ima poslovnu jedinicu izvan svog sjedišta, ako spor nastane u povodu djelatnosti te jedinice, pored suda opće mjesne nadležnosti, nadležan i sud na čijem se području ta poslovna jedinica nalazi. Stoga je odlučeno kao u toč. I izreke.

9. Tužitelj je u odnosu na prigovore tuženika tijekom postupka u bitnom isticao da konverzijom nije ostvarena potpuna restitucija te da u trenutku konverzije odredba o CHF valutnoj klauzuli još nije bila pravomoćno utvrđena ništetnom. S druge strane, tuženik tijekom postupka tvrdi da su konverzijom riješeni svi međusobni odnosi iz predmetnog ugovora o kreditu i prigovara zastari.

10. Prije svega na konkretan slučaj primjenjuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na ništetnost ugovornih odredbi o jednostranoj promjene kamatne stope od strane tuženika te presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. u dijelu koji se odnosi na ništetnost ugovornih odredbi o CHF valutnoj klauzuli. Predmet ovog postupka je isplata preplaćenih iznosa na temelju odredbi koje su pravomoćno utvrđene ništetnima u postupku povodom kolektivne tužbe. Ne postoji okolnost zbog koje se pravomoćna presuda povodom kolektivne tužbe, a kojom je utvrđena ništetnost ugovornih odredbi koje sadrži ugovor o kreditu u ovom predmetu, ne bi primjenjivala na konkretan slučaj. Naime, u ovom postupku bilo je potrebno utvrditi jesu li ispunjene pretpostavke da se utvrđenja iz presude donesene u kolektivnom sporu mogu primijeniti na konkretan slučaj, odnosno utvrditi sljedeće je li tužiteljica potrošač čiji su interesi predmet kolektivne zaštite u provedenom postupku, odnosi li se njezin kredit upravo na razdoblje koje je postupkom kolektivne zaštite potrošača obuhvaćeno, jesu li ugovorene upravo odredbe koje su u tom postupku utvrđene ništetnima i je li ovdje tuženik bio tuženik i u postupku povodom te kolektivne tužbe.

11. Vezano za svojstvo potrošača tužitelja valja napomenuti da je u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na snazi bila odredba članka 3. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03, u nastavku: ZZP/03) koji je u stavku 1. točki 1. definirao potrošača kao svaku fizičku osobu koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. U dokaznom je postupku proveden dokaz saslušanjem tužiteljice kao parnične stranke pa iz njezina iskaza proizlazi da je predmetni ugovor o kreditu sklopila jer joj je novac trebao za potrebe dovršetka stana u prizemlju obiteljske kuće koje je vlasnica. Naime taj stan su htjeli urediti kako bi sin mogao u njemu živjeti a sin je onda jedno vrijeme i živio u tom stanu. Osim toga novac kojeg je dobila kod podizanja kredita je potrošila i za stavljanje inplatanta, dakle za uređenje zuba ali sa tim novcem kredita nisu uspjeli u potpunosti urediti stan iako su ga uredili sa drugim

sredstvima. Kao što je rekla, sin je jedno vrijeme živio u tom stanu, onda je malo živio kod djevojke. Sada više nitko ne živi u tom stanu. Na upit suda da li taj stan koristi za rentanje navodi da gotovo ništa, pogotovo ne sada jer ima zdravstvenih problema sa srcem i to više nije u mogućnosti. U svakom slučaju nije bila namjera kada je podizala kredit da taj stan uredi za potrebe iznajmljivanja jer ima drugi stan koji koristi za te svrhe. Kada se obratila banci tuženika za podizanje kredita došla je s namjerom da joj se ponudi najpovoljniji kredit i ponuđen joj je kredit vezan za chf jer je rečeno u banci da je u tom trenutku to najpovoljniji kredit. Detalja o čemu su razgovarali se ne sjeća, sjeća se da je kamatna stopa ugovorena kao promjenjiva ali joj nitko nije objašnjavao što to točno znači, odnosno kada se ona može mijenjati a ne posebno po kojim kriterijima. Nitko joj nije ukazivao na nekakve rizike tog kredita a na upit suda da li je bilo govora o valutnoj klauzuli i što to znači navodi da niti danas ne zna što to znači. Na daljnji upit da li je bilo govora o valuti chf-a navodi da se toga ne sjeća. Zna samo da je kredit plaćala dok je bila u mogućnosti a kad to više nije mogla obratila se banci jer je čula da se nudi konverzija i prihvatila je konverziju. Inače taj kredit je sada otplaćen. Na upit suda što smatra da je postignuto konvertiranjem kredita navodi da to ne može objasniti, samo zna da godinu dana nije uopće plaćala ništa i koliko se sjeća to joj je banka ponudila jer je to bilo najbolje za nju. Na upit suda da li je njoj netko u banci objasnio što je obračunato u toj konverziji navodi da nije, inače je po zanimanju krojači, a nije sigurna da niti oni u banci to razumiju. Samo joj je bilo bitno da jedno vrijeme ne plaća kredit. Vjerojatno je potpisala nekakav aneks prilikom konverzije ali se sada toga ne sjeća. Na upit tko je pripremio tekst ugovora navodi da vjerojatno netko u banci. Ona sigurno nije pripremila taj tekst i misli da nije mogla utjecati na sadržaj ugovora. To je bilo najpovoljnije što su joj ponudili. Nitko je nije pitao da pregovara o bilo čemu, barem koliko se sjeća. Opet ponavlja da joj nitko nije ukazivao na nikakve rizike sklapanja takvog ugovora. Na upit tuženika navodi da je pročitala ugovor prilikom potpisivanja a na daljnji upit da li je razumjela sadržaj ugovora navodi koliko ga je mogla razumjeti je.

12. Dakle iz iskaza tužiteljice proizlazi da je namjena kredita bila dovršetak obnova stana u kojem je jedno vrijeme živio njezin sin a niti iz ostalih dokaza se ne bi mogao izvesti zaključak niti posumnjati, da je kredit tužiteljica koristila u poslovne ili poduzetničke svrhe. Osim toga, izvršena je konverzija kredita prema odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015, u nastavku: ZID ZPK/15), čija je svrha bila konverzija upravo potrošačkih kredita. Stoga ako tuženik smatra da tužitelj nema svojstvo potrošača i da se ne radi o potrošačkom kreditu, na njemu je teret dokazivanja te činjenice, a što on u ovom postupku nije dokazao. O teretu dokazivanja svojstva potrošača izjasnio se i Vrhovni sud Republike Hrvatske u predmetu poslovni broj Rev-18/2018-2 od 26. svibnja 2020. Inače je sud iskaz tužitelja ocijenio istinitim i vjerodostojnim. Pritom valja istaknuti da je bitna činjenica za ovaj postupak upravo dio iskaza koji se odnosi na tužiteljevo svojstvo potrošača pa je nadalje valjalo utvrditi odgovore na slijedeća pitanja:

- odnosi li se predmetni kredit upravo na razdoblje koje je postupkom kolektivne zaštite potrošača obuhvaćeno,
- jesu li ugovorene upravo odredbe koje su u tom postupku utvrđene ništetnima i je li ovdje tuženik bio je tuženik i u postupku povodom te kolektivne tužbe.

Odgovor na sva navedena pitanja je potvrđan. Stoga, navedena presuda VTS-a primjenjuje se na konkretan slučaj sukladno odredbi čl. 502.c ZPP-a. O učinku presude VTS-a izjasnio se i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci poslovni broj Rev-2245/2017-2: „Prilikom donošenja navedenog shvaćanja sud je imao na umu i

odredbu čl. 502.c ZPP o proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presude, prema kojem propisu se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP za zaštitu kolektivnih interesa i prava da su određenim postupanjem povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U takvom slučaju sud će biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati (čl. 502.c ZPP).“ Isto proizlazi i iz presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-3142/2018 od 19. ožujka 2019. u kojoj se navodi: „Prema navedenom, citirane odredbe ZPP-a i ZZP-a propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a. S obzirom na citirani sadržaj točke 4. izreke pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, koji se odnosi na tuženicu, prema shvaćanju ovog suda, nije bilo potrebe u navedenom pravcu ponovno provoditi dokazni postupak jer bi u suprotnom, s obzirom na iznesena utvrđenja iz tog postupka i citirane zakonske odredbe, drugačije postupanje bilo nesvrishodno, neekonomično i previše tegobno za potrošača, kao što bi bilo i u suprotnosti sa navedenim odredbama ZPP-a i ZZP-a. Stoga je valjalo odlučiti kao u toč. II i III izreke.

13. U odnosu na pitanje konverzije kredita, ovaj sud je stava da činjenica da je tužitelj izvršio konverziju ne može značiti da je time izgubio pravo na potpunu novčanu restituciju iznosa koje je preplatio zbog ugovorenih ništetnih odredbi. Naime, ukoliko su određene ugovorne odredbe utvrđene ništetnima, potrošača treba dovesti u situaciju koja će ispraviti posljedice takvog nepoštenog ugovaranja. Sklapanjem Dodatka ugovora o kreditu tuženik je postupio sukladno zakonskoj obvezi a uz to se ne osporava pravilnost izračuna konverzije. No konverzijom kredita u EUR uređen je odnos za ubuduće, dakle kako će se dalje otplaćivati kredit, a priznanje preplate je bila posljedica simulacije otplatnog plana u EUR valuti, a ne posljedica vraćanja stečenog bez osnove zbog ugovorenih ništetnih odredbi. Dakle, Dodatak ugovora o kreditu nikako se ne može shvaćati i primjenjivati retroaktivno. Zamjena valutne klauzule u CHF sa valutnom klauzulom u EUR vrijedi samo od trenutka kada je dodatak sklopljen – njime je uređen odnos za ubuduće, a simulirani otplatni plan u EUR valuti je upravo to što i sam naziv kaže – simulirani, a bilo ga je potrebno sačiniti jer je to bio jedini način za konverziju kredita u drugu valutu. Konverzijom nije ostvarena konvalidacija ništetnih ugovornih odredbi iz predmetnog ugovora o kreditu. Ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane (članak 326. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, u nastavku: ZOO). Ništetnost može biti otklonjena jedino i isključivo ako je zakonskom odredbom izričito propisana konvalidacija ništetnih pravnih poslova, a ZID ZPK/15 niti jednom svojom odredbom ne propisuje da bi ništetni ugovori ili ništetne bitne odredbe tih ugovora tim zakonom postale valjane. Konverzija se odnosi isključivo na ugovorne obveze proizišle iz ugovora o kreditu, a niti jedna odredba ZID ZPK/15 ne širi primjenu konverzije na izvanugovorne odnose među strankama, odnosno na stjecanje bez osnove. Odredbom članka 323. stavka 1. ZOO-a propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora te je, što upućuje na primjenu instituta stjecanja bez osnove iz članka 1111. stavka 1. ZOO-a. Stoga sklapanjem Dodatka ugovora o kreditu nije prestala tuženikova izvanugovorna odgovornost na ime vraćanja stečenog bez osnove. Drugim riječima, bez obzira što je izvršena konverzija sukladno odredbama ZID ZPK/15, ako

potrošač nije dobio natrag u potpunosti sve preplaćene iznose, on na taj povrat svakako i dalje ima pravo. Treba ukazati i na odredbu članka 41. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/2014, u nastavku: ZZP/14), koji je bio na snazi u vrijeme konverzije, a kojom je odredbom propisano da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju ZZP-a ili na temelju drugih zakona koji štite prava potrošača. Dakle, potrošači se ne mogu (i ne moraju) odreći svojih prava na utvrđenje ništetnosti nepoštenih ugovornih odredbi i na isplatu iznosa koje je na temelju takvih ništetnih odredbi tuženik neosnovano stekao. Budući da provođenje konverzije i izračun na temelju kojeg je ona provedena nisu polazili od nepoštenosti ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, već ispravljanja položaja u kojem su se našli potrošači koji su ugovorili kredite denominirane u valuti CHF u odnosu na one koji su takve kredite ugovorili u valuti EUR, sada je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi da li je konverzija u cijelosti ispravila neravnotežu između ugovornih strana nastalu zbog ugovaranja tih nepoštenih odredbi. Ako to nije slučaj, tada potrošači moraju imati pravo ostvarivanja pune zaštite i konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji im prema zakonu pripada. Pritom valja naglasiti i da ZID ZPK/15 nije isključio mogućnost potrošača na ostvarivanje restitucije temeljem nepoštenih ugovornih odredbi. Prema tome, kako zaštita potrošača omogućava ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog stanja u ugovornom odnosu koji sadrži nepoštenu odredbu, tako tužitelj i u slučaju provođenja konverzije ima pravo na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka u odnosu na nepošteno ugovaranje po pitanju promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, a što je u konkretnom postupku slučaj. Pri tome valja ponoviti da niti jedna od stranaka ne osporava zakonitost provedene konverzije niti njezin izračun, već je riječ o tome da tužitelj tvrdi kako učinci konverzije nisu u potpunosti anulirali posljedice onog što je do konverzije preplatio zbog nepoštenih ugovornih odredbi.

14. Konačno, i Sud Europske unije je izrazio stajalište u presudi Zsuzsanna Dunai protiv ERSTE Bank Hungary, C-118/17: „Činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenima i ništavima te zamijenjene novim odredbama, kako bi se održao predmetni ugovor, ne može imati za učinak smanjenje zaštite zajamčene potrošačima pravom EU.“ Tuženik je tijekom postupka ukazivao da navedeni slučaj C-118/17 nije istovjetan slučajevima u Republici Hrvatskoj, jer je u Mađarskoj konverzija bila obavezna kako za banke, tako i za potrošače. Međutim, nije u pravu tuženik kada tvrdi da ne treba poštovati ovo stajalište Suda EU, jer i ovdje su potrošači samo prividno – formalno imali izbora, dok suštinski izbor nije postojao, iz razloga kako je u prethodnoj točki obrazloženja navedeno, stoga se u svojoj biti činjenična situacija u konvertiranim kreditima u RH ne razlikuje od situacije opisane u citiranoj presudi Suda EU.

15. Valja napomenuti da Dodatak ugovora o kreditu nije ništetan jer je konverzija izvršena u skladu sa ZID ZPK/15 i banka je imala zakonsku obvezu postupiti upravo na način kako je postupila prilikom konverzije, a tužitelj je Dodatak ugovora o kreditu prihvatio. Ovdje se može govoriti o svojevrsnoj ekonomskoj prinudi u odnosu na tužitelja, budući da su zbog značajnog povećanja CHF tečaja i kamatne stope anuiteti također značajno porasli te je logično zaključiti da se svaki potrošač nalazio u situaciji u kojoj faktično nema izbora, nego prihvatiti konverziju, a ne treba zanemariti ni činjenicu da u vrijeme provođenja konverzije valutna klauzula još nije bila pravomoćno utvrđena ništetnom. No upravo zbog toga ovaj sud izražava stajalište da Dodatak

ugovora o kreditu jest valjan, jer je napravljen u skladu sa zakonom, ali bez obzira na sklapanje tog Dodatka, tužitelj ima pravo na potpunu restituciju iznosa za koji je preplatio kredit, a zbog ništetnih ugovornih odredbi. Dakle, ne može se govoriti o tome da je konverzijom riješen pravni odnos proizašao iz ugovora o kreditu koji sadrži ništetne odredbe, ali se ne može govoriti niti o tome da konverzija nije valjana, kada je učinjena u potpunosti u skladu sa zakonom. Njome samo nije riješeno pitanje preplate o kojem se u ovom postupku raspravlja. Činjenica sklapanja Dodatka ugovoru o kreditu nije od značaja za ovdje postavljeni tužbeni zahtjev jer se niti odredbama ZID ZPK-a, a niti navedenim Dodatkom ne spominje posljedica ni način rješavanja pitanja ništetnih ugovornih odredbi. Ono što sud u ovom postupku uzima u obzir je preplata priznata prilikom konverzije, što će biti obrazloženo u nastavku. Dakle stav je ovog suda da je Dodatak ugovoru o kreditu učinjen u skladu sa zakonom i stoga valjan, no da konverzijom nije riješeno pitanje preplaćenih iznosa, što se, osim što je pravna činjenica, dokazuje i jednostavno matematički: tuženik je u postupku konverzije obračunao da treba vratiti tužitelju određen iznos, dok je tužitelj stava da mu je tuženik dužan drugi (veći) iznos, koliko je neosnovano stekao. Zbog svega navedenog valjalo je odlučiti kao u toč. VIII izreke.

16. Radi utvrđivanja tog iznosa, sud je proveo dokaz financijskim vještačenjem po vještaku financijske struke Marinu Rameša (list 765-793) iz kojeg proizlazi da je ovaj nalaz je sastavljen sukladno zadaći od 25.07.2025. godine. Navedeni nalaz i mišljenje vještaka predstavlja isključivo zaključke temeljem financijskih izračuna prema nalogu suda, te ne prejudicira pravno pitanje vezano za ništetnost valutne klauzule odnosno nezakonitosti promjene kamatne stope. U ovom nalazu, sukladno Zadaći, utvrđuje se slijedeće: pod Zadaća 1 - izračun preplata kamate nastalih uslijed promjena kamatne stope u odnosu na početo ugovorenu odnosno 3,23% od siječnja 2014. godine (pretpostavka nezakonitog povećanja kamatne stope). U ovom je nalazu utvrđeno da je u razdoblju od početka otplate do konverzije, pozitivna razlika (preplata) kamate izračunata kao razlika između stvarno naplaćene kamate i kamate po početnom otplatnom planu, u kunskoj protuvrijednost na dan isplate kredita, uvažavajući nalog suda vezano za kamatnu stopu prema ZID ZPK od siječnja 2014. godine, iznosila 7.053,93 kuna / 936,27 eura po fiksnom tečaju konverzije.

U Zadaći 2 utvrđuje se izračun pozitivnih razlika (preplata) anuiteta nastalih uslijed primjene CHF valutne klauzule, u razdobljima kada je tečaj bio viši od tečaja na dan isplate kredita. U ovom nalazu vještak je izračunao da je u tuženom razdoblju od početka otplate do konverzije, uslijed rasta tečaja CHF u odnosu na tečaja CHF u odnosu na početni tečaj i kamatne stope u odnosu na stopu zadanu od strane suda, tužitelj platio 16.462,90 kuna odnosno 2.185,02 eura po fiksnom tečaju konverzije više iznosa anuiteta nego što bi platio da početni tečaj nije rastao odnosno da je obračunavana kamatna stopa na način kako je zadano od strane suda.

U Zadaći 3 je izvršen izračun stanja glavnice na 30.09.2015. godine prema početnim uvjetima. Otplatni plan izračunat prema nalogu suda dostavljam u prilogu 1 ovog nalaza. Prema tom otplatnom planu dug po nedospjeloj glavnici na 30.9.2015 godine iznosio bi 10.730,16 CHF, a što po početnom tečaju iznosi 48.973,47 kuna. Napomena: u izračunu je korišten otplatni plan, dakle ne stvarne uplate, jer bi inače razlike izračunate po osnovi kamate i tečaja bile uključene u taj iznos, pa bi došlo do dupliciranja razlika.

U Zadaći 4 je sačinjen izračun razlike glavnice na 30.09.2015.godine u odnosu na glavicu prema početnim uvjetima. Razlika u nedospjeloj glavnici između eurskog kredita s kojim je tužitelj izašao iz konverzije na 30.09.2015. godine i CHF kredita

popočetnim uvjetima (uzimajući u obzir zakonsku promjenu kamatne stope) iznosi 6.751,84 kuna / 896,12 eura po fiksnom tečaju konverzije.

U Zadaći 5 je u odnosu na nalog suda da vještak odgovori je li provedbom konverzije, a uzevši pri tome sve efekte provedene konverzije u obzir, tužiteljeva obveza po kreditu svedena na onaj iznos kolika bi bila prema početnim uvjetima kredita uz eliminaciju ništetnih ugovornih odredbi (valutne klauzule i promjena kamate) očituje se da provedbom konverzije tužiteljeva obveza nije svedena na iznos koliko bi bila prema početnim uvjetima (tj. bez promjene kamatne stope i valutne klauzule), a što je vidljivo iz Tablice 3. Osnovni razlog tome je što su kamatne stope na usporedni eurski kredit bile više od stopa koje su bile primjenjivane na CHF kredit.

U Zadaći 6 je utvrđeno da stvarno zatečeno stanje neotplaćene glavnice CHF kredita je bilo 11.134,48 CHF. Taj iznos prema početnom tečaju iznosi 50.818,82 kuna. Po provedbi konverzije nova glavnica iznosila je 7.301,46 eura. Kunska protuvrijednost tog iznosa na 30.09.2015. godine prema srednjem tečaju HNB bila je 55.725,31 kuna. Da bi se tu nedospjelu glavnica izjednačilo sa CHF nedospjelim glavnicom prema početnom tečaju potrebno ju je umanjiti za 4.906,49 kuna / 651,20 eura po fiksnom tečaju konverzije. Dakle, prema zadanim parametrima u konkretnoj Zadaći nepriznati iznos umanjjenja glavnice iznosi 4.906,49 kuna / 651,20 eura po fiksnom tečaju konverzije.

Prema Zadaća 7 tuženik je u konverziji utvrdio preplatu u iznosu 1.227,74 eura / 9.370,21 kuna prema podatku u Dodatku I.

U Zadaći 8 je izračunata negativna razlika po osnovi kamate iznosi 0 kuna / 0 eura prema fiksnom tečaju konverzije. Negativna razlika po osnovi tečaja iznosi 317,52 kuna / 42,15 eura prema fiksnom tečaju konverzije.

U Zadaći 9 utvrđeno je nakon uračunavanja preplate koju je tuženik utvrdio u konverziji sukladno ZOO čl.171. i 172. , obračunavajući pritom zateznu kamatu na preplate u anuitetskoj otplati do konverzije, preostali iznos preplate je 28.457,26 kuna / 3.792,83 eura, detaljni prikaz nalazi se u dijelu nalaza Zadaća 9 (list 778 spisa) i sastoji se od glavnice tražbine u iznosu od 3.772,49 eur te zatezne kamate (umanjene za pretplatu utvrđenu od strane tuženika u konverziji) u iznosu od 20,34 eur. U tabeli Zadaća 9 (list 778 spisa) utvrđen je iznos pretplate po tečaju u iznosu od 2.815,02 eur, pretplate po kamati u iznosu od 936,27 eur, zatezna kamata na pretplatu po tečajnoj kamati u iznosu od 1.248,08 eur te pretplata koju je tuženik priznao u konverziji u iznosu od 1.227,74 eur.

17. Tuženik je prigovorio nalazu i mišljenju prije svega u smislu osporavanja samog osnova tužbenog zahtjeva, a u odnosu na izračun isticao je da treba uzeti u obzir preplatu koju je tuženik priznao u konverziji a sud je i prihvatio prigovor tuženika da je potrebno uračunati iznos priznat konverzijom kao preplaćen iznos što će biti obrazloženo u nastavku. Sud je nalaz i mišljenje vještaka ocijenio stručnim i profesionalnim te ih u cijelosti prihvaća. Tužiteljica je tužbeni zahtjev uskladila s dijelom nalaza koji se odnosi na razdoblje do 30. rujna 2015. Nadalje, stajalište je suda da je potrebno uračunati iznos priznat konverzijom kao preplaćen iznos jer je Dodatkom ugovoreno vraćanje tog iznosa tužiteljici. No isto tako, Dodatkom je ugovorena i preostala nedospjela glavnica te tužiteljici valja priznati pravo na isplatu razlike između te glavnice i one koja bi bila po početnom otplatnom planu, isto kao što je tuženiku valjalo priznati pravo na uračunavanje iznosa za koji je u konverziji utvrđeno da je preplaćen. Naime, cilj je uspostaviti financijsko stanje stranaka kakvo bi bilo da nisu bile ugovorene nepoštene, ništetne odredbe, a to je moguće jedino priznavanjem upravo ovih iznosa koji su utvrđeni vještačenjem u ovom predmetu, a to je: preplata

po kamati 936,27 EUR; preplata po tečaju 2.185,02 EUR; razlika glavnice na 30.09.2015. u iznosu od 896,12 EUR.

18. Valja još napomenuti da zakonska zatezna kamata na preplaćene iznose teče od dana kada ih je tuženik neosnovano stekao, prema odredbi članka 1115. ZOO-a, pa kako su zatezne kamate uglavničene na dan 30. rujna 2015., valjalo je tužbeni zahtjev odbiti u dijelu u kojem se potražuju zatezne kamate prije navedenog datuma (toč. IV i V izreke). Sukladno tome dalje valja obrazložiti način uračunavanja preplate priznate u konverziji. Vještak je obračunao zakonske zatezne kamate na pojedine preplaćene iznose i one ukupno iznose 1.248,08 EUR. Od tog iznosa zakonskih zateznih kamata oduzet je iznos preplate priznate u konverziji 1.227,74 EUR te je dobiven iznos od 20,34 EUR. Navedeni iznos predstavlja ostatak uglavničenih zakonskih zateznih kamata koje tuženik duguje tužiteljici nakon odbitka preplaćenih iznosa priznatih konverzijom a takvo uračunavanje u skladu je s odredbom članka 172. ZOO-a. Zbog navedenog je odlučeno kao u toč. VII izreke.

19. Tuženik između ostalog navodi da je potrebno uzeti u obzir sve promjene tečaja pa u konačnici od "više" uplaćenih iznosa oduzeti manje uplaćene iznose zbog smanjenja tečaja iako u tom pravcu ne postavlja prigovor radi prijeboja. Sud takve navode nije našao osnovanim obzirom nije došlo do povrede interesa potrošača odnosno nije narušena ravnoteža u ugovornom odnosu tužitelja i tuženika. Naime sve i da je u određenom periodu kamatna stopa bila manja od početno ugovorne kamatne stope, što ovdje nije slučaj jer negativna razlika po osnovi kamate iznosi 0, pogrešno smatra tuženik da bi u tom slučaju trebalo umanjiti tražbinu tužitelja. Naime sve promjene kamatne stope (povećanje ili smanjenje) vršile su se odlukom tuženika. Dakle, isključivo je tuženik svojom odlukom mogao odlučiti da kamatnu stopu snizi ispod početne ugovorene pa u takvoj situaciji kada tuženik svojom odlukom svjesno odluči da smanji kamatnu stopu i time pogoduje drugoj ugovornoj strani, tada nema pravo kasnije zahtijevati isplatu iznosa između smanjene kamatne stope pa do početno ugovorene. Isto se odnosi i na negativnu razliku po osnovu tečaja prije svega što prema stajalištu suda uopće ne postoji tražbina tuženika koja bi se mogla staviti u prijeboj.

20. Prigovor zastare je neosnovan. Zakon o obveznim odnosima u odredbi članka 328. propisao je da je pravo na isticanje ništetnosti neograničeno, a sukladno odredbi članka 323. ZOO-a, ništetnost ugovorne odredbe ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takve ništetne odredbe primila. Dakle, cilj i posljedica ništetnosti je obveza ugovornih strana vratiti sve što su na temelju ništetne odredbe primile. Kod ništetnosti ugovora restitucija je sastavni dio tog instituta i ne može se promatrati odvojeno od njega. Kada bi se obveza restitucije ograničavala zastarom tada bi se obezvrijedio institut ništetnosti. Članak 215. ZOO-a propisuje da zastara počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, što znači da od dana utvrđenja ništetnosti počinje teći tužiteljevo pravo zahtijevati isplatu. U konkretnom slučaju tijekom zastare počeo je teći pravomoćnošću presude donesene u kolektivnom sporu, i to 13. lipnja 2014. za potraživanje isplate po osnovi ništetnosti odredbi o promjeni kamatne stope te 14. lipnja 2018. za potraživanje isplate po osnovi ništetnosti odredbi o nepošteno ugovorenoj valutnoj klauzuli. Ovdje treba navesti da postoji objektivni identitet ugovornih odredbi koje su presudom VTS-a utvrđene ništetnima i ugovornih odredbi u konkretnom slučaju. Upravo je u svrhu vođenja pojedinačnih postupaka radi isplate i pokrenuta predmetna kolektivna tužba i navedena presuda primjenjuje se na

konkretna slučaj, sukladno odredbi članka 502. c ZPP-a. Tužba je podnesena 06. lipnja 2019., stoga niti jedan dio potraživanja koje je predmet ovog postupka nije zastario. Osim toga, po pitanju zastare izričito se izjasnio i Vrhovni sud u odluci poslovni broj Rev-2245/17-2: „Prema shvaćanju revizijskog suda pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe.“ Nadalje, Vrhovni sud je objavio pravno shvaćanje o pitanju zastare restitucijskih zahtjeva, usvojeno na sjednici građanskog odjela 30. siječnja 2020. koje glasi: „Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05. (članak 104. stavak 1. ZOO/91.) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora“. Stoga je prigovor zastare, istaknut u odgovoru na tužbu, neosnovan.

20.1. Nadalje što se tiče prigovora zastare „na sve preinačene iznose“ isti je neosnovan jer je svrha zastare onemogućiti ostvarenje prava vjerovnika koji je dug vremenski period bio pasivan i koji nije ništa poduzimao da bi ta prava ostvario. Ovdje se upravo radi utvrđenja visine tražbine proveo dokaz financijskim vještačenjem, jer se radi o pitanju o kojem sud, pa ni stranke, nemaju stručnog znanja i stoga se ne može tužitelju stavljati na teret da je mogao ili trebao visinu precizno utvrditi sam na temelju iste dokumentacije iz koje je visinu utvrdio stalni sudski vještak. Alternativa tome je sačinjavanje izvansudskog vještačenja prije podnošenja tužbe, no navedeno osim što predstavlja tužitelju dodatan trošak, ne mora na kraju dati isti rezultat kao vještačenje koje se provede u postupku, a da tužitelj zbog toga snosi rizik prijetnje zastarom (a s druge strane, rizik djelomičnog neuspjeha u sporu ako bi postavio previsok tužbeni zahtjev). Dakle navedeno bi predstavljalo neosnovano otegotnu obvezu tužitelju a takvim bi pravnim pristupom tužitelju bilo onemogućeno ostvarivanje pravo na pravično suđenje. Zaključak o dopuštenosti preinake tužbe nakon provedbe financijskog vještačenja u tužbama korisnika kredita u švicarskim francima protiv banaka iznesen je i na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog 26. studenog 2021: "U predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena je preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem." U skladu sa svime iznesenim, ovaj sud je stava da ako tužitelj iz iste pravne osnove zahtijeva nakon vještačenja veći iznos, nema govora o zastari, jer je tužitelj upravo po toj osnovi i podnio tužbu i upravo radi naplate tog iznosa kojeg u konačnici potražuje.

22. Odluka o parničnom postupku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. u vezi st. 5. Zakona o parničnom postupku pa je tužiteljici priznat trošak zastupanja po odvjetniku i to za sastav tužbe 100 bodova (Tbr.8/1), za sastav podneska od 01.09.2020. 25 bodova (Tbr.8/3), za 14.10.2020. 25 bodova (Tbr.8/3), za zastupanje na ročištu 18.02.2025. 50 bodova (Tbr.9/2), na ročištu 29.04.2025. 100 bodova (Tbr.9/1), za sastav podneska od 03.03.2026. 100 bodova (Tbr.8/1), na ročištu 27.04.2026. 100 bodova (Tbr.8/1) te za pristup ročištu za objavu 50 bodova što sve uvećano za PDV iznosi 1.375,00 eur. Tužiteljici je nadalje priznat trošak provedenog vještačenja u iznosu od 396,00 eur te na ime troška pristojbe na tužbu u iznosu od 82,16 eur pa je

tužiteljici ukupno priznat parnični trošak u iznosu od 1.853,16 eur.

U Puli, 28. svibnja 2026.

S u d a c
Daniela Subotić Biondić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi ovom sudu, u tri istovjetna primjera, u roku od petnaest (15) dana od dana ročišta za objavu presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu za objavu, odnosno od dana primitka ovjerenog prijepisa presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu. O žalbi odlučuje županijski sud.

Dna:

-tužiteljici po pun.

-tuženiku po pun.

Broj zapisa: **9-30888-b5474**

Kontrolni broj: **061a1-ab698-2a2af**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.